

Sygn. akt I UK 80/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania J. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o prawo do emerytury kolejowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 sierpnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 października 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił J. S. (pobierającemu od 11 stycznia 2011 r. – od osiągnięcia wieku emerytalnego 65 lat – emeryturę ustaloną na podstawie art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) przeliczenia świadczenia emerytalnego tzw. przelicznikiem kolejowym (zgodnie z zasadami określonymi w art. 43 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (liczenia każdego roku zatrudnienia na kolei na stanowiskach wskazanych w tym przepisie jako 14 miesięcy zatrudnienia na kolei) z uwagi na to, że ubezpieczony nie jest uprawniony do emerytury kolejowej.

Od powyższej decyzji organu rentowego odwołanie wniósł ubezpieczony. Wyrokiem z dnia 17 października 2012 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.: zmienił zaskarżoną decyzję i przyjął do

ponownego ustalenia podstawy wymiaru emerytury zarobki pochodzące z okresu dwudziestu wybranych lat kalendarzowych z całego przebiegu ubezpieczenia to jest z lat 1966 – 1970, 1972 – 1986 oraz ustalił, że nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wynosi 94, 81% (pkt 1)); oddalił odwołanie ubezpieczonego w pozostałej części (pkt 2)); zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3)). Sąd Okręgowy podzielił stanowisko organu rentowego w przedmiocie odmowy przeliczenia świadczenia tzw. przelicznikiem kolejowym z art. 43 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na to, że skarżący nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do emerytury kolejowej z art. 40 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w szczególności warunku posiadania okresu składkowego i nieskładkowego 25 lat.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego ubezpieczony zaskarżył apelacją. Wyrokiem z dnia 28 października 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczony zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na pierwszej podstawie kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano, że „jest potrzeba wykładni przepisu prawnego w postaci art. 10 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art. 11 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” ze względu na pojęcie zbiegania się okresów prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia z okresami zatrudnienia. W ocenie skarżącego nie ma podstaw do odliczania z okresów prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia przerw w zatrudnieniu wyłącznie ze względu na fakt nawiązania w dniu 19 sierpnia 1965 r. stosunku pracy. Wskazano, że „jeśli przyjąć za prawidłowe stanowisko ubezpieczonego, to możliwe byłoby rozbieżność okresu od 19.08.1965 r. do 1.06.1987 r. zgodnie z czasem trwania poszczególnych umów o pracę i wówczas prawidłowa wykładnia art. 10 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art. 11 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pozwalałaby na zaliczenie okresów nie zbiegających się z zatrudnieniem, czyli okresów przerw w zatrudnieniu, do okresów prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16

roku życia. Potrzebę wykładni terminu „zbieg z okresem zatrudnienia” uzasadniają poważne wątpliwości związane z rozstrzygnięciem powyższego zagadnienia, w szczególności przez wyjaśnienie, czy - jak chce tego Sąd Apelacyjny - istnieją jakiegokolwiek podstawy prawne do jednolitego i nieprzerwanego traktowania zatrudnienia, przez co odwołujący nie może być uznany w spornym okresie okresu od 19.08.1965 r. do 1.06.1987 r. za prowadzącego gospodarstwo rolne po ukończeniu 16 roku życia również w tych okresach, kiedy nie łączyła go z nikim umowa o pracę”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że „jest potrzeba wykładni przepisu prawnego w postaci art. 10 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art. 11 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych budzącego poważne wątpliwości...”.

Nie można uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które

przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07 – OSNP 2009/3-4/43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08 - LEX nr 794605). Ponadto ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12 – LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12 - LEX nr 1228618).

Z powyższego wynika, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie wykazał istnienia przyczyny przyjęcia jego skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przede wszystkim brakuje w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odpowiedniej juredycznej argumentacji, która wskazywałaby, że w sprawie rzeczywiście istnieje potrzeba wykładni powołanych w uzasadnieniu wniosku przepisów art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zamiast tego autor skargi swoje wątpliwości i sugerowaną potrzebę wykładni powołanych przepisów uzasadnia twierdzeniami będącymi w istocie prostym zaprzeczeniem podstawie zaskarżonego rozpatrywaną skargą kasacyjną wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]. Ponadto autor skargi ogranicza się do pytania: „czy – jak chce

tego Sąd Apelacyjny – istnieją jakiekolwiek podstawy prawne do jednolitego i nieprzerwanego traktowania zatrudnienia, przez co odwołujący nie może być uznany w spornym okresie okresu od 19.08.1965 r. do 1.06.1987 r. za prowadzącego gospodarstwo rolne po ukończeniu 16 roku życia również w tych okresach, kiedy nie łączyła go z nikim umowa o pracę”. Razi ogólnikowość przedstawionej kwestii; brakuje – jak to wyżej wskazano – odpowiedniej jurydycznej argumentacji, argumentacji uwzględniającej między innymi dotychczasowe stanowisko judykatury Sądu Najwyższego w zakresie analiz interpretacyjnych wskazanych w uzasadnieniu wniosku przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.